

ДИСТАНТНІСТЬ ТА ІНТЕРАКТИВНІСТЬ У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

У статті розкрито можливості інтерактивного навчання як сучасного педагогічного підходу у викладанні дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Проаналізовано ефективність використання цифрових інструментів (Canva, Google Forms, LearningApps.org, Kahoot) та інтерактивних методів (прес, мозковий штурм, рольова гра, кейс-метод, інтерактивна вправа, диспути й дебати, заняття-конференція) у дистанційному й змішаному форматах навчання. Окреслено алгоритми реалізації зазначених методів на прикладі конкретних тем курсу, підкреслено їхню роль у формуванні фахових мовленнєвих компетентностей, критичного мислення, навичок командної роботи й комунікації. Звернено увагу на інтеграцію освітніх сервісів задля підвищення мотивації та якості навчання студентів.

Ключові слова: інтерактивне навчання, Українська мова (за професійним спрямуванням), цифрові освітні інструменти, фахове мовлення, ділове спілкування, освітні технології.

Udovichenko, L. Distance and Interactivity in the Methodology of Teaching Ukrainian Language (For Professional Purposes). *The article examines interactive learning as one of the key tools for modernising the educational process in the course 'Ukrainian for Specific Purposes'. The emphasis is placed on engaging students in active language interaction to form professional competences, develop critical thinking, and improve business communication skills. Interaction in the educational process is considered not only to increase students' motivation, but also as a condition for implementing modern approaches to forming a professional linguistic personality. The importance of studying the experience of implementing interactive methods in distance and blended learning formats is emphasised.*

Practical algorithms for implementing interactive methods (Press method, brainstorming, role-playing, case method, interactive exercises, speeches and debates, classes-conferences) using digital educational platforms (Canva, Google Forms, LearningApps.org, Kahoot) are described. The effectiveness of combining traditional language practices with modern digital educational tools in the context of distance learning is analysed. The effectiveness of using infographics, word clouds, interactive exercises, visualisations and digital templates in learning the material, forming professional speech, expanding the terminology base, and mastering the genres of formal business and scientific styles is shown.

The article considers the possibilities of creating educational products in a collaborative environment, organising joint work in teams, conducting educational discussions and surveys. It is concluded that it is expedient to use interactive methods as an effective way to adapt the content of learning to the needs of students studying in distance or mixed formats and to ensure effective interpersonal communication in the professional sphere.

Key words: *interactive learning, Ukrainian language (for professional purposes), digital educational tools, professional speech, business communication, educational technologies.*

Вступ

У сучасних стрімких умовах розвитку суспільства в кожній професійній галузі суттєво зросли вимоги до кваліфікації фахівців. Відповідно, й освітній процес потребує трансформацій, адже головна мета навчального процесу – готувати спеціалістів, які не лише ґрунтовно оперують теоретичними знаннями та професійними навичками, а й здатні креативно реалізовувати арсенал інформації, швидко виконувати складні завдання й налагоджувати взаємодію з іншими членами колективу.

Вищезазначені навички передбачають наявність сформованої фахової комунікативної компетенції, що активно вибудовується на заняттях із курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (далі – УМПС) у закладах вищої освіти (далі – ЗВО). У процесі навчання студенти засвоюють мовні норми, розвивають комунікативні вміння, потрібні для ефективного професійного спілкування відповідно до специфіки майбутньої спеціальності.

У процесі виформовування цілісного й компетентного фахівця, здатного мислити, діяти й комунікувати в динамічному середовищі, ефективним інструментом є інтерактивні підходи. Завдяки цим методам студенти активно залучаються до освітнього процесу, навчаються застосовувати набуті знання на практиці, професійно обмінюватися інформацією, аналізувати, знаходити спільні рішення.

В українській лінгводидактиці сутність інтерактивного навчання досліджували в таких аспектах: Н. П. Волкова – методологічне й методичне забезпечення для ефективного використання інтерактивних технологій (2018), І. В. Гевко – роль інтерактивних методів у підвищенні якості освіти (2017), О. В. Завалевська – застосування інтерактивних методів навчання для розвитку професійного самоусвідомлення

студентів технічних спеціальностей (2009), О. І. Ільченко, Т. В. Ко-зицька & О. В. Храпай – поєднання традиційних та інноваційних методів навчання для формування цілісної системи знань у студентів закладів вищої медичної освіти (2012), О. А. Колодій-Загільська – ефективність інтерактивних методів у викладанні англійської мови студентам, які не спеціалізуються на мовних дисциплінах (2020), І. Ю. Межуєва – дієвість інтерактивних технологій у формуванні професійно-комунікативних умінь студентів технічних ЗВО (2020), О. І. Пометун – систематизований опис інтерактивних методів і прийомів (2007), О. І. Пометун & Л. В. Пироженко – сутність інтерактивного навчання, педагогічні умови його успішної реалізації (2002), С. О. Сисоева – дослідження й впровадження інтерактивних методів у процес навчання дорослих (2011), О. В. Сіроштан – інтерактивні технології в підготовці фахівців соціальної сфери (2012), О. І. Січкарук – теоретичні основи інтерактивного навчання й практичні рекомендації щодо його застосування в умовах вищої освіти (2006), М. О. Томашевська – важливість інтерактивних методів навчання для підготовки педагогічних кадрів (2017) та інші.

Застосування інтерактивних методів навчання в процесі викладання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» вивчали такі науковці: О. Є. Гриджук (значення інтерактивних технологій для розвитку комунікативних навичок студентів, а також для формування їх професійно орієнтованої мовної компетентності) (2009), Н. М. Захлюпна (практичні аспекти використання інтерактивних методів у викладанні української мови в контексті професійної підготовки студентів) (2016), І. В. Клименко (інтерактивні підходи до викладання української мови, що дозволяють ефективно поєднувати теоретичні знання й практичні навички студентів (2020), І. І. Козинець (активні методи навчання у викладанні УМПС для студентів нефілологічних спеціальностей) (2015), А. М. Куза (зміни в методиці викладання української мови, їх відповідність новим вимогам суспільства й освітніх стандартів) (2023), Ю. В. Кульбабська (інтерактивні методи для розвитку мовної компетентності студентів у межах професійної підготовки) (2021), І. В. М'ягkota (опис і практичне застосування різноманітних інтерактивних методів для підвищення ефективності навчання) (2022), О. Г. Нестерчук (інтерактивні методи як один з найбільш ефективних способів активізації навчання)

(2023), Ю. В. Поздрань, І. Є. Зозуля & Н. Л. Франчук (нові підходи до організації навчального процесу, що відповідають вимогам сучасної освіти й потребам професійного розвитку студентів) (2020) та інші.

Попри значні теоретичні напрацювання в цій галузі, не достатньою є кількість практичних посібників, методичних рекомендацій та інших наукових розвідок, що містили б опис конкретних завдань з використанням інтерактивних методів навчання відповідно до чинної програми нормативної дисципліни УМПС.

Несприятлива безпекова ситуація в країні висуває вимоги переходу на дистанційний формат навчання, що зі свого боку потребує створення умов для адаптації вже сформованого арсеналу інтерактивних методів. Результат інтеграції й реалізації зазначених методів потребує детального вивчення, що й становить **актуальність** нашого дослідження.

Метою статті є аналіз можливостей використання різноманітних інтерактивних методів під час опрацювання окремих тем курсу УМПС в умовах дистанційного й змішаного навчання, а також надання практичних рекомендацій щодо реалізації відповідних вправ і завдань за допомогою різноманітних освітніх платформ, інструментів, сервісів тощо для підтримки процесів навчання й викладання.

Методи дослідження

Для досягнення поставленої мети використано загальнонаукові методи дослідження, зокрема **аналіз** – для теоретичного огляду визначень поняття «інтерактивне навчання», **описовий** – для представлення й застосування інтерактивних інструментів, платформ і сервісів, **моделювання** – для розроблення прикладів використання інтерактивних методів, **спостереження** – для аналізу результатів впровадження інтерактивних методів, їх впливу на мовну активність студентів, розвиток навичок ділового мовлення, **узагальнення** – для систематизації ефективних практик застосування інтерактивних методів у дистанційному й змішаному форматах.

Виклад основного матеріалу

Інтерактивне навчання – це підхід до освіти, що залучає студентів до активної участі в навчальному процесі через взаємодію з матеріалом, викладачем і одногрупниками. Він стимулює процес засвоєння

інформації, розвитку критичного мислення й комунікації, сприяє формуванню практичних навичок, підвищує мотивацію.

За А. В. Семеновою, «інтерактивне навчання – навчальний процес, що будується на принципах гуманізації, демократизації, диференціації й індивідуалізації та являє собою соціальне мотивоване партнерство, центром уваги якого є не процес викладання, а організована творча співпраця рівноправних особистостей на рівні суб'єкт-суб'єктної взаємодії, а також передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання методів, що дають змогу створити ситуації пошуку, ризику, сумніву, успіху, протиріччя, переконання, співпереживання, задоволення чи смутку, аналізу та самооцінки своїх дій, спільне розв'язання проблем» (Семенова, 2006: 78).

Аналізуючи теоретичні посилання, О. О. Панькевич інтерактивне навчання визначає як «різновид активного, що вбачає в собі групу/ову і/або фронтальну взаємодію суб'єктів навчальної діяльності (які обов'язково є рівноправними), спрямовану на освіту, виховання та навчання під час гри різних соціальних ролей, з метою накопичення інтелектуального капіталу» (Панькевич, 2013: 366).

Для студентів, як майбутніх кваліфікованих спеціалістів, важливо акумулювати досвід оперування галузевим термінокомплексом, навчитися описувати професійні процеси й явища, укладати й оформлювати згідно з нормами літературної мови різні види документів, виступати з презентаціями чи захищати проекти, організувати ділове спілкування та комунікацію в команді тощо. Програма УМПС якраз направлена на формування вмінь і навичок фахового мовлення, адаптацію мовної практики до потреб певної галузі, оволодіння жанрами ділового й наукового стилів.

У цій науковій розвідці ми подаємо чіткий алгоритм реалізації інтерактивних методів навчання з курсу УМПС в умовах дистантності за допомогою конкретних сервісів, платформ, інструментів, модулів тощо.

Передусім слід розглянути платформу графічного дизайну «Canva» як ефективний інструмент для створення візуального контенту, зокрема для презентацій (альтернатива PowerPoint), інфографіки, постерів, буклетів, флаєрів, шаблонів для інтерактивних завдань, відео й анімацій, цифрових дошок (whiteboard) тощо. Наприклад, **метод «Прес» (вислови свою думку)** легко застосувати на занятті, створивши

попередньо інфографіку з відображенням аргументації на будь-яку тему. Це можуть зробити як викладачі, так і студенти. Наприклад, на занятті з теми «Лексичні та синтаксичні особливості офіційно-ділового стилю фахової документації» можна обговорити ситуацію «Чи доречно використовувати розмовну лексику в листуванні з колегами або клієнтами?» або «Чи має значення грамотність у професійній комунікації?» Обговорення можна провести індивідуально або в парах чи групах. Для візуалізації матеріалу й відповідно ефективності його засвоєння можна зафіксувати відповіді в Canva-презентації.

Робота в режимі реального часу в одній Canva-дошці дозволяє реалізувати *мозковий штурм* – один із найефективніших методів розвитку критичного й творчого мислення, що на заняттях з УМПС діє як інструмент для активізації мовлення, формування індивідуального лексичного фонду з теми, розвитку навичок ділового або професійного спілкування. Наприклад, на занятті «Основні вимоги до укладання ділових паперів» можна сформулювати питання «Які ви знаєте реквізити документів?» або ж до теми «Документи щодо особового складу й довідково-інформаційні документи» – «Якими словами можна описати свої професійні навички в резюме?». Дати студентам час для висловлення асоціацій, термінів, фраз або в усній формі, або на спеціальній дошці, у шаблонах «мозкова карта» або «хмара слів», які також можна урізноманітнити клікабельними покликаннями, наприклад, на ДСТУ 4163:2020, що є державною уніфікованою системою документації, для інформативності наповнення. Подальший аналіз результатів передбачає вибір правильних реквізитів, найбільш вдалих лексичних варіантів для резюме, їх доречність у діловому стилі тощо. Цей метод допомагає структурувати думки, систематизувати знання й краще запам'ятовувати матеріал, а також формувати власне розуміння нової інформації. Викладач може зберегти створені шаблони у форматі JPG або PNG й використовувати їх у подальшому освітньому процесі як опорний матеріал.

За допомогою методу «*Рольова гра*» на занятті з теми «Усна фахова комунікація: різновиди й особливості, атрибути» студенти створюють цифрову візитівку представника певної професії. Також передбачено виступ з презентацією зазначених матеріалів з розігруванням реальних ситуацій, що сприяє розвитку комунікативних навичок і закріпленню теоретичних знань із конкретної теми. Можна запропонувати

організувати співбесіду, презентуючи професійні вміння й навички, що в майбутньому допоможе роботі з різними видами документів.

Кейс-метод не просто тренує мовні навички, а занурює студентів у реальні або змодельовані професійні ситуації, у яких потрібно спілкуватися в межах офіційно-ділового стилю, аналізувати комунікативні помилки, створювати ділові тексти у фаховому контексті. Наприклад, для студентів підготовлено ситуацію в установі, що займається освітнім менеджментом: громадянин надіслав скаргу на неякісне надання послуг. При цьому важливо відобразити на екрані додаткові матеріали (цитати, сам документ, терміни тощо), що деталізують обставини. Завдання полягає в написанні листа-відповіді запитувачу в офіційно-діловому стилі, ввічливому тоні, із формулюванням позиції установи щодо претензії. Студенти мають укласти листи, ураховуючи сучасні правила оформлення службової документації, презентувати свої тексти й проаналізувати, які саме мовні засоби доречні та ефективні.

Сервіс для підтримки процесів навчання й викладання за допомогою невеликих модулів «LearningApps.org» також має широкий арсенал для реалізації інтерактивних методів на заняттях з УМПС. Це платформа зі створення й використання вправ, за вмістом яких можна згенерувати QR-коди й використовувати їх для освітньої мобільності. За допомогою LearningApps.org можна створювати інструменти для організації термінологійної та фахової лексики, закріплення знань в ігровій формі, практики ділового мовлення, візуалізації складних понять, миттєвого зворотного зв'язку.

Наприклад, на зазначеній платформі можна створювати інтерактивні вправи **на відповідність**: потрібно правильно поєднати терміни та їх визначення» (тема «Система основних понять термінознавства»), норми літературної мови, основні зміни в новій редакції «Українського правопису» 2019 року, ознаки офіційно-ділового стилю й приклади (тема «Державна мова України: система норм і стилів»); **вибір правильної відповіді** можна використати в контексті будь-якої теми курсу; **заповнити пропуски** у професійному викладі думки (тема «Науковий стиль і дослідницька діяльність студента»); **розподіл за категоріями** наведених офіційно-ділових і розмовних лексем (тема «Лексичні та синтаксичні особливості офіційно-ділового стилю фахової документації») тощо.

Робота в малих групах допомагає студентам розвивати навички спілкування, зокрема вправа «Пазл» може демонструвати елементи певних документів (службових листів, наказів, заяв, доручень тощо). Студенти відтворюють первісний текст документа, обговорюючи його структуру. Таким чином вони набувають досвіду працювати в команді, озвучувати проблемні аспекти, шукати шляхи їх розв'язання.

За допомогою програмного забезпечення «Google Forms» можна створювати **опитувальники**, що узагальнюють думки щодо порушених проблем в **диспутах** і **дебатах**, враження від сприйняття теми, труднощі під час її засвоєння, терміни й поняття, що найбільше запам'яталися. Також цікавим буде онлайн-вибір найкращого зразка презентованого резюме, листа, виступу тощо. Функціональність гугл-форми полягає в тому, що її зручно опубліковувати в презентації, на сайті або надсилати в групові чати студентів під час дистанційного заняття. Ефективним зазначений інструмент буде як підсумкова перевірка після кейс-методу, прес-методу або мозкового штурму, що буде результативне поєднання рефлексії й оцінювання, а це значно економить час й оптимально організовує освітній процес.

Онлайн-платформа «Kahoot» розроблена для створення **інтерактивних вікторин** у форматі гри. Студенти приєднуються з телефона чи комп'ютера через код гри, а відповіді дають у реальному часі. Наприклад, для повторення термінології на етапі підсумкових занять, визначення лексичних і граматичних особливостей тощо.

Застосовуючи інтерактивні методи в освітньому процесі, можна використовувати декілька ресурсів. Наприклад, під час **практичного заняття-конференції**, що поєднує дослідницьку діяльність, публічні виступи й обговорення і тим самим розвиває мовлення, формує навички самопрезентації, вчить аналізувати, дискутувати й переконувати, студенти виступають з мінідоповідями або презентаціями, що розроблені на платформі «Canva», створюють підсумкові продукти (інфографіки, кейси, словники тощо) за допомогою сервісів «Canva» і «LearningApps.org», здійснюють рефлексія в Google Forms тощо.

Висновки

Отже, інтерактивні методи навчання є потужним інструментом у процесі вивчення курсу УМПС. Вони активно сприяють розвитку комунікативних, мовних і професійних навичок студентів, даючи

можливість ефективно поєднувати теоретичні знання з практичними вміннями.

Інтеграція таких методів у дистанційне й змішане навчання через використання різноманітних онлайн-платформ і сервісів, таких як Canva, LearningApps.org, Google Forms та Kahoot, забезпечує не лише гнучкість навчального процесу, а й значно підвищує мотивацію студентів до активної участі та самостійної роботи.

Практичні рекомендації щодо реалізації інтерактивних завдань і вправ, представлені в цій статті, можуть стати основою для вдосконалення методики викладання УМПС в умовах сучасних освітніх викликів. Усі ці підходи забезпечують формування комплексної професійної комунікативної компетентності, що є необхідним складником підготовки висококваліфікованих фахівців.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Волкова, Н. П.** (2018). *Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник*. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля.
2. **Гевко, І. В.**, (2017). Використання інтерактивних технологій в освітньому процесі. *Молодий вчений*, 10, 53–56.
3. **Гриджук, О. Є.** (2009). Використання інтерактивних методів навчання у дисципліні «Українська мова (за професійним спрямуванням)». *Вивчаємо українську мову та літературу*, 19–21, 13–17.
4. **Завалевська, О. В.** (2009). Інтерактивні методи формування професійного самоусвідомлення майбутніх фахівців вищих технічних навчальних закладів. *Наука і освіта*, 7, 68–72.
5. **Захлопна, Н. М.** (2016). *Інтерактивні методи навчання у викладанні української мови за професійним спрямуванням*. Харків: Педагогічний університет.
6. **Ільченко, О. І.**, Козицька, Т. В., & Храпай, О. В. (2012). Інтегральний підхід до викладання у вищих медичних навчальних закладах. *Медична освіта*, 3, 70–72.
7. **Клименко, І. В.** (2020). *Сучасні тенденції в методиці викладання української мови за професійним спрямуванням*. Київ: Наукова книга.
8. **Козинець, І. І.** (2015). Застосування активних форм і методів навчання під час викладання української мови за професійним спрямуванням. *Народна освіта*, 1(25). Узято з https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2676.
9. **Колодій-Загільська, О. А.**, & Ковальчук, І. С. (2020). Застосування інтерактивних методів навчання у формуванні комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей під час вивчення англійської мови курсу «Social english studies». *Психологія та педагогіка: необхідність впливу науки на розвиток практики в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (с. 109–113). Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота».
10. **Куза, А. М.** (2023). Інтерактивні методи навчання на заняттях з української мови за професійним спрямуванням. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 61, 232–237.
11. **Кульбаська, Ю. В.** (2021). Інтерактивні методи навчання в курсі української мови за професійним спрямуванням. *Наукові записки*, 15(2), 102–115.
12. **Межуєва, І. Ю.** (2020). Інтерактивні технології в навчанні іноземної мови в технічному вищому навчальному закладі. *Вчені*

записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації, 31(70), 128–132. 13. **М'якота, І. В.** (2022). Використання інтерактивних методів навчання на заняттях із дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» присвячені праці. *Молодий вчений (Серія «Педагогічні науки»)*, 6, 15–18. 14. **Нестерчук, О. Г.** (2023). Використання інтерактивних методів у викладанні курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». *Українська мова в сучасному науковому вимірі. Матеріали II Міжнародної наукової конференції*, (с. 132–135). Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки. 15. **Панькевич, О. О.** (2013). Інтерактивні методи як засіб підвищення ефективності підготовки фахівців у вищих технічних навчальних закладах. *Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції*. (с. 364–371). Одеса, Україна: ОНУ імені І. І. Мечникова. 16. **Поздрань, Ю. В., Зозуля, І. Є., & Франчук, Н. Л.** (2020). Сучасні тенденції в методиці викладання української мови за професійним спрямуванням. *Закарпатські філологічні студії*, 1(13), 94–98. 17. **Пометун, О. І.** (2007). *Енциклопедія інтерактивного навчання*. Київ: А.С.К. 18. **Пометун, О. І., & Пироженко, Л. В.** (2002). *Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід*. Київ: А.С.К. 19. **Семенова, А. В.** (Ред.). (2006). *Словник-довідник з професійної педагогіки*. Одеса: Пальміра. 20. **Сисоєва, С. О.** (2011). *Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник*. Київ: ВД «ЕКМО». 21. **Сіроштан, О. В.** (2012). Інтерактивні методи навчання в процесі професійної підготовки. *Медична освіта*, 3, 70–72. 22. **Січкарук, О. І.** (2006). *Інтерактивні методи навчання у вищій школі*. Київ: Таксон. 23. **Томашевська, М. О.** (2017). Використання інтерактивних методів навчання при підготовці майбутніх педагогів у вищому навчальному закладі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 8, 178–188.

REFERENCES

1. **Volkova, N. P.** (2018). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia u vyshchii shkoli: Navchalno-metodychnyi posibnyk* [Interactive Teaching Technologies in Higher Education: A Teaching Guide]. Dnipro: Universytet imeni Alfreda Nobelia [in Ukrainian].
2. **Hevko, I. V.** (2017). *Vykorystannia interaktyvnykh tekhnolohii v osvithomu protsesi* [Use of Interactive Technologies in the Educational Process]. *Molodyi vchenyi*, 10, 53–56 [in Ukrainian].
3. **Hrydzhuk, O. Ye.** (2009). *Vykorystannia interaktyvnykh metodiv navchannia u dystsyplyni "Ukrainska mova (za profesiynym spriamuvanniam)"* [Using Interactive Teaching Methods in the Course "The Ukrainian Language for Specific Purposes"]. *Vyvchaiemo ukrainsku movu ta literature – We Study Ukrainian Language and Literature*, 19–21, 13–17 [in Ukrainian].
4. **Zavalevska, O. V.** (2009). *Interaktyvni metody formuvannia profesiinoho samousvidomlennia maibutnikh fakhivtsiv vyshchyykh tekhnichnykh navchalnykh zakladiv* [Interactive Methods of Forming Professional Self-Awareness of Future Specialists in Higher Technical Education Institutions]. *Nauka i osvita – Science and Education*, 7, 68–72 [in Ukrainian].
5. **Zakhliupna, N. M.** (2016). *Interaktyvni metody navchannia u vykladanni ukrainskoi movy za profesiynym spriamuvanniam* [Interactive Teaching Methods in Teaching the Ukrainian Language for Specific Purposes]. Kharkiv: Pedahohichniy universytet [in Ukrainian].
6. **Ilchenko, O. I., Kozytska, T. V., & Khrapai, O. V.** (2012). *Intehralnyi pidhid do vykladannia u vyshchyykh medychnykh navchalnykh zakladakh* [An Integral Approach to Teaching

in Higher Medical Educational Institutions]. *Medychna osvita – Medical Education*, 3, 70–72 [in Ukrainian]. 7. **Klymenko, I. V.** (2020). *Suchasni tendentsii v metodytsi vykladannia ukraïnskoi movy za profesiynym spriamuvanniam* [Current Trends in the Methodology of Teaching the Ukrainian Language for Specific Purposes]. Kyiv: Naukova knyha [in Ukrainian]. 8. **Kozynets, I. I.** (2015). *Zastosuvannia aktyvnykh form i metodiv navchannia pid chas vykladannia ukraïnskoi movy za profesiynym spriamuvanniam* [Application of Active Forms and Methods of Teaching in the Course of Ukrainian Language for Specific Purposes]. *Narodna osvita – Public education*, 1(25) [in Ukrainian]. Retrieved from https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2676. 9. **Kolodii-Zahilska, O. A., & Kovaliuk, I. S.** (2020). *Zastosuvannia interaktyvnykh metodiv navchannia u formuvanni komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv nemovnykh spetsial'nostei pid chas vyvchennia anhlomovnoho komunikatyvnoho kursu "Social English Studies"* [Application of Interactive Teaching Methods in the Formation of Communicative Competence of Students of Non-Linguistic Specialties During the Study of the English Communication Course "Social English Studies"]. In *Psykhohohiia ta pedahohika: neobkhidnist' vplyvu nauky na rozvytok praktyky v Ukraini. Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (pp. 109–113). Lviv: GO "Lvivska pedahohichna spilnota" [in Ukrainian]. 10. **Kuza, A. M.** (2023). *Interaktyvni metody navchannia na zaniattiakh z ukraïnskoi movy za profesiynym spriamuvanniam* [Interactive Teaching Methods in Ukrainian Language Classes for Specific Purposes]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Topical Issues of the Humanities*, 61, 232–237 [in Ukrainian]. 11. **Kulbabska, Yu. V.** (2021). *Interaktyvni metody navchannia v kursi ukraïnskoi movy za profesiynym spriamuvanniam* [Interactive Teaching Methods in the Course of Ukrainian Language for Specific Purposes]. *Naukovi zapysky – Scientific notes*, 15(2), 102–115 [in Ukrainian]. 12. **Mezhuieva, I. Yu.** (2020). *Interaktyvni tekhnolohii v navchanni inoziemnoi movy v tekhnichnomu vyshchomu navchal'nomu zakladi* [Interactive Technologies in Foreign Language Teaching in Technical Higher Education Institutions]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernad's'koho. Serii: Filohohiia. Sotsial'ni komunikatsii – Scientific Notes of Vernadsky Kyiv Polytechnic National University. Series: Philology. Social Communications*, 31(70), 128–132 [in Ukrainian]. 13. **Miahkota, I. V.** (2022). *Vykorystanniu interaktyvnykh metodiv navchannia na zaniattiakh iz dyscypliny "Ukraïnska mova (za profesiynym spriamuvanniam)" prysviacheni pratsi* [The Use of Interactive Teaching Methods in Classes of the Discipline "The Ukrainian Language (for Specific Purposes)". Devoted Works. *Molodyi vchenyi (Seriya "Pedahohichni nauky") – Young Scientist (Series "Pedagogical Sciences")*, 6, 15–18 [in Ukrainian]. 14. **Nesterchuk, O. H.** (2023). *Vykorystannia interaktyvnykh metodiv u vykladanni kursu "Ukraïnska mova za profesiynym spriamuvanniam"* [The Use of Interactive Teaching Methods in the Course "The Ukrainian Language for Specific Purposes"]. In *Ukraïnska mova v suchasnomu naukovomu vymiri. Materialy II Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii – The Ukrainian Language in the Modern Scientific Dimension. Proceedings of the II International Scientific Conference* (pp. 132–135). Lutsk: Lesya Ukrainka Volyn National University [in Ukrainian]. 15. **Pankevych, O. O.** (2013). *Interaktyvni metody yak zasib pidvyshchennia efektyvnosti pidhotovky fakhivtsiv u vyshchykh tekhnichnykh navchal'nykh zakladakh* [Interactive Methods as a Means of Improving the Efficiency of Training Specialists in Higher Technical Educational Institutions]. In *Informatsiina osvita ta profesiyno-komunikatyvni tekhnolohii XXI stolittia. Materialy VI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii – Information Education and Professional Communication Technologies of the XXI Century. Proceedings*

of the VI International Scientific and Practical Conference (pp. 364–371). Odesa, Ukraina: ONU im. I. I. Mechnykova [in Ukrainian]. 16. **Pozdran**, Yu. V., Zozulia, I. Ye., & Franchuk, N. L. (2020). *Suchasni tendentsii v metodytsi vykladannia ukraïnskoi movy za profesiynym spriamuvanniam* [Modern Trends in the Methodology of Teaching Ukrainian Language for Professional Purposes. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, 1(13), 94–98 [in Ukrainian]. 17. **Pometun**, O. I. (2007). *Entsyklopediia interaktyvnoho navchannia* [Encyclopedia of Interactive Learning]. Kyiv: A.S.K [in Ukrainian]. 18. **Pometun**, O. I., & Pyrozhenko, L. V. (2002). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia: teoriia, praktyka, dosvid* [Interactive Teaching Technologies: Theory, Practice, Experience]. Kyiv: A.S.K [in Ukrainian]. 19. **Semenova**, A. V. (Ed.). (2006). *Slovyk-dovidnyk z profesiinoi pedahohiky* [Dictionary-Guide of Professional Pedagogy]. Odesa: Palmyra [in Ukrainian]. 20. **Sisoieva**, S. O. (2011). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia doroslykh: navchal'no-metodychnyi posibnyk* [Interactive Teaching Technologies for Adults: a Tutorial]. Kyiv: VD "EKMO" [in Ukrainian]. 21. **Siroshstan**, O. V. (2012). *Interaktyvni metody navchannia v protsesi profesiinoi pidhotovky* [Interactive Methods of Teaching in the Process of Professional Training]. *Medychna osvita – Medical Education*, 3, 70-72 [in Ukrainian]. 22. **Sichkaruk**, O. I. (2006). *Interaktyvni metody navchannia u vyshchii shkoli* [Interactive Teaching Methods in Higher Education]. Kyiv: Takson [in Ukrainian]. 23. **Tomashevskia**, M. O. (2017). *Vykorystannia interaktyvnykh metodiv navchannia pry pidhotovtsi maibutnikh pedahohiv u vyshchomu navchalnomu zakladi* [The Use of Interactive Teaching Methods in the Training of Future Educators in Higher Education]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, 8, 178–188 [in Ukrainian].

Удовіченко Лілія Геннадіївна – доктор філософії з філології, старший викладач кафедри українознавства, Харківський національний автомобільно-дорожній університет; вул. Ярослава Мудрого, 25, Харків, 61002, Україна.

E-mail: udovichenko_lg@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-5953-2923>

Udovichenko, Liliya – PhD in Philology, Senior Lecturer at the Ukrainian Studies Department; Kharkiv National Automobile and Highway University; 25 Yaroslav Mudryi Str., Kharkiv, Ukraine, Kharkiv National Automobile and Highway University; 25 Yaroslav Mudryi Str., Kharkiv, 61002, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20 березня 2025 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Удовіченко Л. Г. Дистантність та інтерактивність у методиці викладання української мови (за професійним спрямуванням). *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна*. Харків, 2025. Вип. 62. С. 213–224. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2025.62.18>

APA: Удовіченко, Л. Г. (2025). Дистантність та інтерактивність у методиці викладання української мови (за професійним спрямуванням). *Лінгвістичні дослідження*, 62, 213–224. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2025.62.18>